

שו"ת סיכום הדף היומי

03-5709307 :0קפ

כתובת מייל: n101@okmail.co.il

סוכה - ב

1. מתני': סוכה שהיא גבוהה למעלה מכ' "פסולה" וכו'. מאי שנא מקורת מבוי ששנו "ימעט"?

א. סוכה תני פסולה כלפי דאורייתא. מבוי מדרבנן, עתה נאמר דינו, לכן תני תקנתא.

ב. סוכה הלכותיה מרובות ובתקנות יצטרך להאריך, משא"כ מבוי.

2. לרבנן למעלה מכ' פסולה. מה הטעם?

א. רבה: למען "ידעו". וכאן לא שלטא עינא. [ואלו שלא אמרו כדבריו סברו: שלמען ידעו נאמר לזכור ענני כבוד]

ב. ר' זירא: "וסוכה תהיה לצל". למעלה מכ' הוי צל דפנות ולא של סכך. [ואלו שלא כדבריו: שהפסוק לימות המשיח

ור"ז עונה שא"כ היה לכתוב 'חופה']

ובאמת כשרה אף במקום שהצל מההרים כגון עשתרות קרנים.. שאם ירדו עשתרות יהיה צל סכך משא"כ הכא.

ג. רבא: "שבעת ימים" - סוכת ארעי. וזאת היא קבע. [ואלו שלא כדבריו: משום קושיית אביי: שא"כ נפסול מחיצות ברזל

ורבא עונה: שצריך סוכה שראויה להיות ארעי.]

3. אלו הלכות למעשה יצאו ממחלוקת זו?

א. לרבה: אם הדפנות יגיעו עד הסכך, שלטא עינא וכשר.

ב. לר"ז: סוכה יותר מד' על ד' כשרה. שאף למעלה מכ' יש צל סכך.

וההלכה של רב חנן שיותר מכדי ראשו ורובו כשר למעלה מכ' לא מתאימה עם שלשתם.

4. בסוכה הגבוהה: רב חנן סובר שרחבה מז' טפחים כשרה. ולרב הונא רק מד' אמות כשרה. במאי קמיפלגי?

להו"א: בשיעור הכשר סוכה רגילה.

למסקנא: לרב חנן: ר' יהודה וחכמים נחלקו על שבע טפחים וביותר לכו"ע כשר

ולרב הונא: ר' יהודה וחכמים נח' על עד ד' אמות, וביותר מודים שכשרה.

5. ר' יהודה מכשיר אפילו עד ארבעים וחמישים אמה. מנין לו?

מסוכת הילני המלכה שהיתה גבוהה ונכנסו חכמים ולא אמרו דבר, אע"פ שיש לה בנים החייבים בסוכה

ובתוכם בודאי יש אחד שאינו צריך לאמו, וכל מעשיה ע"פ חכמים, ובודאי קיימה "חינוך" אף שזה דרבנן.

מוכח שזו סוכה כשרה.

שו"ת סיכום הדף היומי

תשובת מייל: n101@okmail.co.il

פסק: 03-5709307

סוכה - ג

1. מה המחלוקת בין ר' יהודה לחכמים אם אפשר ללמוד מסוכת הילני שהיתה גבוהה מכ' אע"פ שסוכתה רחבה מד' אמות, מ"מ היה שם קיטוניות צרים המיוחדים לה, ועליהם נחלקו. לר' יהודה: בניה ישבו עמה, מוכח שכשרה. לרבנן: בניה ישבו באולם הגדול כי קיטוניות זו פסולה.
2. מה נחלקו בית שמאי ובית הלל בשיעור סוכה? להו"א א': לב"ש השיעור המינימום - ז' - ראשו ורובו ושולחנו. ולב"ה השיעור - ו' - ראשו ורובו בלבד. להו"א ב': לב"ש אף בסוכה גדולה, אם השולחן בתוך הבית, גזרינן שמא ימשך. ולב"ה לא גזרינן. למסקנא: נחלקו בשני המחלוקות הנ"ל. כי אכן לשונות הבריתות מוכיחות כשניהם. רבי סבר שרוחב סוכה ד' אמות. והלכה כבית שמאי - ז' טפחים.
3. אלו דינים דאורייתא, אינם שייכים בבית פחות מד' על ד' אמות?
 - א. פטור ממזוזה.
 - ב. פטור ממעקה.
 - ג. אינו מטמא בנגעים.
 - ד. אינו נחלט אחר שנה בבתי ערי חומה.
 - ה. אין חוזרין עליו מעורכי המלחמה.
 - והטעם בכלם לפי שכתוב בהם "בית"
4. אלו דינים דרבנן אינם שייכים בבית זה?
 - א. אינו צריך להשתתף בעירובי חצרות ובשיתופי מבואות. שאינו ראוי לדירה
 - ב. אין מניחים בו את העירוב, כי צריך להניח בבית שבחצר. [אבל את השיתוף מבואות, מניחים דלא גרע מחצר]
 - ג. אין זה בית שנחשב עיבור לחבר עיירות לעניין תחומין. [והסיבה שצריך שומר כן נחשב, משום שהוא ראוי לצורכו היינו לינת לילה אחד. אבל בית זה אינו ראוי לצורכו, היינו לינה קבועה.]
 - ד. אין האחים והשותפים חולקים בו. [יבואר להלן]

וכל דינים אלו לא רק לרבי שפוסל סוכה פחות מד', אלא אפילו לרבנן. והטעם שמכשירים בסוכה: שהיא דירת עראי.
5. מה כוונת הברייתא שאין האחים והשותפים חולקים בו? להו"א: אם הוא ד' על ד' לא יכול אחד לכופ השני לחלוק. ודחינן: שהרי שנינו שכדי לכופ לחלוקה צריך שיהיה ד' לזה וד' לזה. למסקנא: שמצינו לגבי חצר גדולה שיש בה כמה בתים עם פתחים. דרך חלוקתה - לרב הונא כמספר הפתחים שיש לו כך מספר החלקים שמקבל בה. ולרב חסדא: על כל פתח מקבל ד' אמות והשאר מתחלק בשווה. ומכל מקום אין בית זה נחשב לקבל חלק בחצר.

שו"ת סיכום הדף היומי

פסק: 03-5709307

כתובת מייל: n101@okmail.co.il

סוכה - ד'

1. במה אפשר למעט גובה כ' של הסוכה?
 - א. כרים וכסתות - אינם ממעטים דבטלה דעתו אצל כ"א.
 - ב. תבן - בטלו לשבעה - לכו"ע ממעט. בסתם - לכו"ע לא ממעט שראוי להסקה. אין עתיד לפנותו - לר"י: מבוטל. רבנן לא. וכמחלוקתם בבית שיש בו מת.
 - ג. עפר או צרורות: בסתם או שלא עתיד לפנות מחלוקת כנ"ל. ואם עתיד לפנותו אינו מבוטל.
2. סוכה גבוהה והוצין יורין לתוך כ' אמה האם זה מכשיר אותה?

אם ההוצין בעצמם צילתה מרובה מחמתה: כשרה.
ובסוכה י' טפחים והוצין יורדים פסולה. אפילו אם חמתם מרובה משום שזה קרוי דירה סרוחה.
3. סוכה גבוהה מכ' ובנה בה איצטבא שיש בה שיעור הכשר סוכה, האם כשרה?
 - א. איצטבא סמוכה לדופן האמצעי לכל אורך הסוכה: כשרה, אפילו מחוץ לאיצטבא, מדין פסל היוצא מן הסוכה.
 - ב. איצטבא בצד או באמצע כשרה מדין דופן עקומה עד שיעור ד' אמות. ונתחדשו כאן ב' חידושים בדופן עקומה: א. דע"ק בכוחו להכשיר דופן פסול. ב. דע"ק נחשב אפי' מד' רוחות.
4. סוכה פחותה מ' טפחים וחקק באמצעה. מה דינה?

כשרה אם המרחק עד ג' טפחים משפת הכותל לחקק. וכאן לא נאמר דופן עקומה עד ד' אמות כי אין שם 'דופן'.
5. סוכה גבוהה מכ' - ויש באמצע עמוד שיש בו שיעור סוכה מה דינה?

לאב"י כשר מדין גוד אסיק. ולרבא פסול מפני שצריכים מחיצות ניכרות.
6. נעץ ד' קונדסין על הגג וסיכך על גבן, ר' יעקב מכשיר וחכמים פוסלים, מתי המחלוקת?

רב הונא: כשקונדסין על שפת הגג חולקים אם אומרים גוד אסיק. אבל באמצע הגג לכו"ע אין גוד אסיק ופסולה. ולרב נחמן: מחלוקתם באמצע הגג האם נידונים משום דיומד. והאם חולקים גם בשפת הגג - תיקו.

שו"ת סיכום הדף היומי

פ"ק: 03-5709307

כתובת מייל: n101@okmail.co.il

סוכה - ה'

1. סוכה פחות מי' טפחים פסולה, מניין?

להו"א: שכינה מעולם לא ירדה לארץ וכתיב "ונועדתי לך שם מעל הכפורת" - שהיה גבוה מי' טפחים. משמע, שי' טפחים רשות בפני עצמו.

ובמקומות דלהלן שמצאנו שירדה שכינה, בכולם מדובר למעלה מעשרה: אל הר סיני, אל הר הזיתים, ומשה ואלוהו שעלו למרום: למטה מעשרה משמים עליונים. ומאחז פני כסא פרושו: השתרבב הכסא למטה מעשרה.

2. ארון תשעה' כתיב אמה וחצי קומתו. כפורת טפח מנלן?

א. ר' חנינא: מפחות שבכלים: מסגרת, שהיא טפח. ואע"פ שלכאורה עדיף ללמוד מכלי ממש ולא מקישוט, מ"מ תפסת מרובה ל"ת. ואין ללמוד מציץ שהיה ב' אצבעות [ובו קודש לה'. ונח' אם בשיטה אחת] שלא לומדים כלי מתכשיט. ואין ללמוד מזר משהו שלא לומדים מהכשר כלי. ומקשינן: שהרי גם מסגרת היא הכשר כלי [ובשלמא למ"ד מסגרת למטה מדף השולחן] אלא: לומדים מדבר [מסגרת] שהתורה נתנה בו מידה מפורטת.

ב. רב הונא: דכתיב על פני הכפורת - ואין פנים של אדם פחות מטפח ואין לומר פני בר יוכני [עוף גדול]. דתפסת מרובה - ל"ת. ואין לומר פנים של צפור קטנה - לומדים "פני" "פני" מיצחק שזה פני אדם. ואין ללמוד מפנים של מעלה - דתפסת מרובה ל"ת. ואיכא מ"ד שלומד מפני כרוב ואכן גם אצלו אין פנים פחות מטפח. [ופנים של כרוב הם כשל תינוק]

3. למסקנא, מהיכן המקור לסוכה פחות עשרה'? [המקור מכרובים נדחה. שעדיין אין מקור לעשרה חלל ללא סכך]

כמו בית עולמים, שהכרובים עומדים בשליש הבית, גם במשכן בשליש, שהוא גובה כ' טפחים. ארון וכפורת גובהם עשרה. נותר חלל עשרה. וע"ז כתוב 'למעלה - סוככים בכנפיהם'.

4. מדוע לר' יהודה המקור מהלכה למשה מסיני?

לר' יהודה א"א ללמוד מארון. שסובר: שאמת כלים חמשה טפחים וארון קומתו 8.5. ממילא החלל שמעל היה 11.5.

שו"ת סיכום הדף היומי

פסק: 03-5709307

כתובת מייל: n101@okmail.co.il

סוכה - 1

1. "ארץ חיטה ושעורה וגו' " כל הפסוק הזה אסמכתא לשיעורין. אלו הן?
 - א. חיטה - הנכנס לבית המנוגע, לבוש בבגדיו, ושהה כדי אכילת פרס של חיטין, אף בגדיו טמאים. [ומיסב ובלפתן] והוא עצמו טמא מיד. וכן, אם בגדיו בידו, נטמאים מיד.
 - ב. שעורה - עצם בגודל שעורה: מטמא במגע ובמשא ואינו מטמא באהל.
 - ג. גפן - נותנים חרצנים בתוך כוס יין וכשיגלוש רביעית, זהו שיעור אכילת חרצנים האסור לנזיר.
 - ד. תאנה - שיעור הוצאה בשבת באוכלין: גרוגרת
 - ה. רימון - כלי שיש בו נקב בשיעור רימון, התבטל מתורת כלי לענין טומאה. [ואצל אומן אפי' כלשהוא]
 - ו. ארץ זית שמן - רוב שיעוריה כזיתים. [טומאת מת, נבילה, חלב, דם, פיגול, נותר, טמא, וגיד הנשה]
 - ז. דבש - [תמרים] אכילת ככותבת הגסה ביום הכיפורים בכרת.
2. הלכות חציצה הם מדאורייתא או מהלכה למשה מסיני?
 - א. עצם הדין מדאורייתא: בשרו - "ורחץ את בשרו במים". שיעורו - "את בשרו"
 - ב. הלכה למשה מסיני קובעת את השיעור: חציצה ברובו וגם שיקפיד על זה.
 - ג. רבנן גזרו: ברובו שאינו מקפיד ועל מיעוט שמקפיד. [ומיעוט שאינו מקפיד - לא גוזרים על גזירה]
 - ד. לפ"ז שיעור החציצה בשיעור: נימה קשורה ומקפיד חוצצת. שתים ספק. שלש אינו חוצץ דאינו מהודק.
3. מה נלמד בהלכה למשה מסיני לענין מחיצות?

לר' יהודה: שיעור מחיצה - עשרה טפחים

לר' מאיר: גוד אסיק. לבוד. ודופן עקומה [ועשרה טפחים למד מכרובים]
4. לרבנן שתים כהלכתן ושלישית אפילו טפח. לר' שמעון שלשה כהלכתן ורביעית טפח. במאי קמיפלגי?
 - א. לרבנן יש אם למסורת: כתיב: 'בסכת' 'בסכת' - הרי כאן ד'. חד לגופיה, נותרו ג'. והל"מ ששלישית טפח. לר' שמעון יש אם למקרא: נדרשים כולם ברבים מ- הרי כאן ו'. חד קרא לגופיה, נותרו ד' והל"מ שרביעית טפח.
 - ב. לכו"ע יש אם למקרא. אלא שלרבנן, צריך אחת מה'סוכות', ללמד דין סכך ונותרו ג'. ולר"ש לא צריך.
 - ג. לכו"ע יש אם למסורת. והרי כאן ג' ולרבנן הל"מ בא לגרע מהדופן השלישית. ולר"ש בא להוסיף דופן רביעית.
 - ד. לכו"ע אם למסורת וההלכה מגרעת. ונחלקו האם דורשין תחילות ויש דופן נוסף.
 - ה. רב מתנא אמר: טעמו של ר"ש וסוכה תהיה וכו' למחסה ולמסתור מזרם ופחות מד' מחיצות אין מחסה מזרם הרוח.

שו"ת סיכום הדף היומי

פקד: 03-5709307

כתובת מייל: n101@okmail.co.il

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

סוכה - ז

1. שתיים כהלכתן ושלישית אפילו טפח. אותו טפח היכן מעמידו?
 - א. לרב ושמואל: במקום שאחת המחיצות מסתימת.
 - ב. רב כהנא ורב אסי : בראש התור - אלכסונית מול שתי הדפנות.
 - ג. ר' סימון וריב"ל: טפח שוחק, מעמידו בפחות מג' [לבוד] לאחת הדפנות. נמצא שיש כאן 4 טפחים והוי רוב דופן.
 - ד. שלש שיטות אליבא דרבא: 1. יעשה מהטפח צורת הפתח [חצי טפח בצד זה וחצי בצד שני וקנה ע"ג] 2. יבחר: או יעשה מהטפח צוה"פ. או יעשה כר' סימון הנ"ל. 3. יעשה שניהם: צוה"פ, וגם כר' סימון.
2. סוכה ששתי דפנותיה זו כנגד זו - כמבוי מפולש. היכן מעמיד את הטפח?
 - א. לרב יהודה: סמוך לאיזו דופן שירצה.
 - ב. לרב סימון: עושה פס ארבעה ומשהו ומעמידו בפחות מג' לדופן [לבוד] והרי כאן מחיצת ז' טפחים. והטעם שכאן צריך ארבעה: כי אין כאן ב' דפנות כהלכתן.
3. אלו הלכות מחיצות יהיו, בשבת - סוכות?
 - א. סוכה עם דופן שלישית טפח - תחשב 'רשות' לענין שבת. - מגו דהויא דופן לסוכה.
 - ב. סוכה כשרה שיש בה פרוץ מרובה על עומד - תחשב 'רשות' לשבת זו.
 - ג. סיכך ע"ג מבוי מפולש עם לחי כל שהוא - הסוכה כשרה בשבת [מגו דהוי דופן לשבת. ודין זה בק"ו ששבת חמורה]
 - ד. סיכך ע"ג פסי ביראות. כשרה הסוכה בשבת. [וצריכא: מבוי - אע"פ שאין שם ד'. ובביראות - אין שום דופן שלימה]
4. חמתה מרובה מחמת מיעוט סכך פסולה. מה הדין בחמתה מרובה מחמת הדפנות?

לת"ק כשרה. לר' יאשיה פסולה דכתיב "וסכות וכו' את הפרוכת", ש"מ דופן קרוי סכך. [ולרבנן: שיכופף הפרוכת כגג]
5. אלו תנאים מצינו, הסוברים שסוכה צריכה להיות דירת קבע?
 - א. רבי - סוכה שאין בה ד' על ד' פסולה
 - ב. ר' יאשיה - חמתה מרובה מחמת דפנות פסולה.
 - ג. ר' יהודה - מכשיר גבוהה מכ' אמה.
 - ד. ר' שמעון - שלש כהלכתן ורביעית טפח. למחסה מזרם.
 - ה. רבן גמליאל - פוסל סוכה בראש עגלה או הספינה
 - ו. בית שמאי - פוסלים סוכה בגודל ראשו ורובו בלי שולחנו.
 - ז. ר' אליעזר - הפוסל סוכה כמין צריף או שסמכה לכותל.
 - ח. אחרים - פוסלים סוכה עגולה כשובך.

שו"ת סיכום הדף היומי

פק: 03-5709307

כתובת מייל: 5709307@gmail.com

סוכה - ח (וסימנך חשבון)

1. אלו כללי מדידה נאמרו בדף זה? [לפי דוגמא של ארבע אמות]
 - א. היקף העיגול הוא פי שלושה מקוטר הרוחב. = 12
 - ב. מרובע שמקיף את העיגול מוסיף עליו רבע = 16
 - ג. ריבוע שרוחבו ד', שיעור האלכסון = 5.6
 - ד. עיגול מקיף את המרובע. היקפו פי שלושה מקוטר האלכסון = 16.8

2. אמר רבי יוחנן סוכה העשויה [עגולה] ככבשן אם יש בהקיפה כדי לישוב בה עשרים וארבעה בני אדם כשרה... מדוע?

המדובר בשיטת רבי שגודל סוכה ד' על ד'. וכל בן אדם יושב לכאו' בשטח אמה. ואין לומר שחישבו את היקף עיגול - שא"כ מספיק 12 אין לומר שחישבו מרובע שיקיף עיגול זה - שא"כ מספיק 16 אין לומר שחישבו עיגול שיקיף מרובע של ארבע - שא"כ מספיק 16.8 ואף לא שייך להגיד 'לא דק' על הפרש גדול. אין לומר [כר' קשישא] שג' אנשים יושבים בב' אמות והרי כאן היקף 16 ולא דק ב 0.8-. שהרי 'לא דק' זה רק לחומר. ואין לומר כרבנן קיסרי שעגול המקיף מרובע מוסיף חצי והרי כאן 24. שהרי רואים בחישוב לא כמותם. אלא הביאור: שכוונת ר' יוחנן 18 אמה. שהם 24 יושבים מחוץ לעיגול. ובאמצעם רוחב 6. ובעיגול הוא 18. ולא דק והחמיר שהרי מצינו שמשפיק 16.8

3. שתי סוכות יוצרים: זו לפנים מזו. מה דינם?

פנימית - פסולה. שדר בה קבוע ולא ניכר שהיא של חג. וחייבת במזוזה חיצונית - כשרה. ופטורה ממזוזה. שעשויה רק לכניסה. ואין דין 'בית שער' [החייב במזוזה] לדירת ארעי.

4. סוכת גנב"ך וסוכת רקב"ש כשרות. מה ביאורם. ומה החידוש בהם

גנב"ך: גוים, נשים, בהמה, כותים. - ואע"פ שעשאוה עבור כאלו שאינם חייבים. רקב"ש: רועים, קייצים, בורגנין, שומרים. - ואע"פ שאינם קבועות. ובכולם אע"פ שלא סיכך לשם מצוה - העיקר שסיכך לשם צל.

שו"ת סיכום הדף היומי

פסק: 03-5709307

כתובת מייל: n101@okmail.co.il

סוכה - ט

1. **סוכה ישנה, שלושים יום, שלא נעשתה לשם מצוה, מה דינה?**
בית שמאי פוסלין. הטעם - "חג הסוכות תעשה" סרס ודרוש "תעשה לשם חג"
בית הלל מכשירין. הטעם - שהפסוק מיועד להלכה שעושין סוכה בחוה"מ. [ולב"ש: אין עושין כי אינה ראויה לשבע]
2. **מה למדו מהפסוק "חג הסוכות שבעת ימים לה"?**
להו"א: מכאן שבסוכה יש דין 'לשמה' - כבית שמאי.
למסקנא: כו"ע למדו מכאן - סוכה אסורה בהנאה כמו 'חגיגה'.
3. **האם עשיית הציצית צריכה להיות 'לשמה'?**
תלית החוטים: כן. ולכן העושה ציצית משאריות חוטי הבגד - פסולה.
שווית החוטים: לרב אין צריך 'לשמה'. ולשמואל צריך.
לבית הלל לשמה רק בציצית ולא בסוכה - גדילים תעשה 'לך' לשם חובך. [ואף בסוכה נאמר 'לך'. אך הוא ממעט גזולה]
המקור לפסול ציצית גזולה: ועשו להם - משלהם.
4. **מה דין העושה סוכתו תחת האילן?**
אם צילתו של האילן מרובה מחמתו פסולה. - דומיא דבית.
אם חמתו מרובה, כביכול השפיל ועירב האילן בסכך וכך נהיה צל: כשרה. והסכך הפסול מתבטל ברוב. ואין גוזרים אטו לא ישפיל.
אמנם דין זה כבר נשנה: ב'הדלה עליה וכו' - חידשו כאן שזה מותר לכתחילא..
5. **כתיב 'בסכת' [יחיד] ודרשו, שסוכה תחת סוכה פסולה. אלו חילוקי דינים מצינו בזה?**
 - א. שתיהן כשרות - מעט סכך בתחתונה. והצל רק ע"י סכך העליונה. נחשבות כסוכה אחת גדולה [ועליונה פחות מכ']
 - ב. שתיהן פסולות - שתיהן צילתן מרובה. תחתונה משום סוכה תחת סוכה. ועליונה מדובר בלמעלה מכ'.
 - ג. תחתונה כשרה, עליונה פסולה - צילתה דתחתונה מרובה. עליונה כיון שחמתה מרובה כאילו אינה קיימת.
 - ד. תחתונה פסולה, עליונה כשרה - שתיהן צילתן מרובה. ועליונה בתוך כ'.

שו"ת סיכום הדף היומי

03-5709307 :פקס

כתובת מייל: n101@okmail.co.il

סוכה - י

1. **סוכה תחת סוכה פסולה. כמה הפסק ביניהם שכבר אינו נחשב סכך אחד?**
 רב הונא: טפח - כדמצינו בטומאת אהל, קורה בגובה טפח מעל הקרקע, מביאה טומאה וחוצצת מפני טומאה.
 רב חסדא ורבב"ה: ארבעה טפחים - לא מצינו שיעור רשות פחות מד'.
 שמואל: עשרה טפחים - כשיעור הכשרה.
2. **לר' יהודה, אם אין דיורין בעליונה, תחתונה כשרה. מה הביאור?**
 לר"ה ור"ח: אם העליונה פחות מעשרה. [ולרבנן אפ"ה פסולה]
 לשמואל [רב דימי]: כרים וכסתות של עליונה עומדים ע"י הדחק. ונחלקו האם עליונה נקראת סוכה.
 ואם אינה יכולה להחזיק כרים וכו' - לכו"ע כשרה.
3. **פירס סדין מעל הסכך או מתחתיו. מה הדין?**
 מפני חמה ונשר פסולה. לר"ח: מפני נוי כשרה. [ואין ראייה לזה מהא דעיטרה בקרמין וכו' שיתכן שמדובר בנוי דפנות]
 אסור להסתפק מהנוי עד מוצאי יו"ט אא"כ התנה.
4. **נוי סוכה ממעט מהסוכה?**
 מהגובה - לא. מהרוחב - ממעט. שהרי צריך ראשו ורובו.
 עבדו של רב אשי תלה בגד רטוב על הסכך. אמר ר"א שיתייבש הסירו מיד שלא יאמרו שמסככים בו [וכעת מבחינים]
 נוי סוכה המפולג מהסכך ארבעה טפחים - לר"נ: עדיין בטל לסכך וכשר. לר"ח ורב"ה. יש כאן אהל המפסיק.
 ר"ח ורבב"ה ישנו בסוכה כזו. ולא שחזרו בהם, אלא כיוון שהם שלוחי מצווה פטורים מן הסוכה
5. **מה הדין לישון תחת אהל הנמצא בסוכה?**
 במתניתין: קינוף - פסול. נקליטים - כשר כי אין רוחב טפח למעלה.
 כילה שאינה קבועה - אם אינה גבוהה ו' מותר. ואם גבוהה אסור. [בדף י"א יובא דעה חולקת]
 כילה קבועה - אסור אפילו פחות מי'. בשונה מסוכה תחת סוכה לשמואל הפוסל רק מעל ו'
 טעם החילוק: ששם צריך שיעור 'סוכה' שיחשב תחת סוכה. בכילה גם בפחות מי' נחשב ישן באהל.
6. **הישן בכילה ערום. האם יכול להוציא ראשו החוצה לקרוא קר"ש?**
 כילה פחותה מי' - מותר, דנחשבת חלוקה. למעלה מי' - אסור דכולו באהל. ודומה למוציא ראשו מחלון בית שאסור.

שו"ת סיכום הדף היומי

פ"ק: 03-5709307

כתובת מייל: n101@okmail.co.il

סוכה - י"א

1. מה דין כילה בסוכה, ללישנא בתרא?
כילה שאינה קבועה - מותר רק אם אין לה גג [ואפילו גבוהה עשרה]
כילה קבועה - אין בגג טפח [נקליטים] מותר אם אינם גבוהים עשרה. יש בגג טפח אסור אפילו אם פחותים מעשרה.
2. לרבה דר"ה, מותר לישון בכילה אפילו אם יש גג ואפילו אם גבוהה עשרה. מדוע?
דס"ל כר"י שאין אוהל ארעי מבטל אוהל קבע. והחידוש שכוונת ר"י לא רק במיטה שאינה באה לאהיל.
3. אלו הלכות הכשרי סכך במשנתנו?
א. הדולה את הגפן וכו' וסיכך על גביהן אם יש רוב סכך כשר מתבטל הפסול ברוב.
ב. אם קצץ את הגפן, הכשיר את הסכך.
ג. כלל: מסככין בדבר שאינו מקבל טומאה וגידולו מן הארץ.
4. מחובר שמכשירו ע"י שקוצצו, האם צריך לנענע?
שמואל: צריך. בשביל "תעשה וכו'" ואין קציצתו נחשבת עשייתו.
רב: אין צריך. קציצתם זו עשייתם. וכן נחלקו בציצית עם חוטים כפולים אם ע"י פסיקתם נהיית כשרה.
[ויש בריתא שקשה לרב] ואם פסק ואח"כ קשר לכו"ע כשר. ומעשה ברב חייא שאמר לר' עמרם שפסיקתם זו עשיתן.
5. הדס שענביו מרובים מעליו, פסול. אם מלקט הפסולים כשר. אבל אסור ביו"ט. עבר וליקטן: לר"ש ב"ר יהוצדק פסול, לחכמים כשר. במאי קמיפלגי?
א. האם קציצתן זו עשייתן.
ב. האם לומדים מסוכה ללולב את דין תעשה ולא מן העשוי. שהרי נאגד בפסול.
ג. האם בכלל צריך אגד. לר"ש צריך ונלמד לקיחה לקיחה מאגודת אזוב. ורבנן לא קבלו ג"ש זו. ואף לרבנן יש הידור מצוה באגד: זה קלי ואנוהו.
6. מהיכן המקור למתני' - שמסככין רק בדבר שאין מקב"ט וגידולו מן הארץ?
א. ריש לקיש: זכר לענני כבוד. ועל ענן נאמר 'ואד יעלה מן הארץ'. [ואכן זו ראייה רק למ"ד עננים אבל למ"ד סוכות ממש אין ראייה] ב. רב דימי - חג הסוכות תעשה לך, מקיש סוכה לחגיגה שהיא בהמה הגודלת מן הארץ ואינה מקב"ט. ודוחים שא"כ היה צריך לסכך דווקא בבע"ח. [עוד מקורות בדף הבא]

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

שו"ת סיכום הדף היומי

03-5709307 :סקפ

כתובת מייל: n101@okmail.co.il

סוכה - י"ב

1. אלו ב' מקורות נוספו להכשיר סכך רק שאינו מקב"ט וכו'?
א. 'באוספך מגורנך ומיקבך' - פסולת גורן ויקב.
ואין לומר יקב עצמו: לר"ז משום שא"א לסכך ביקב. ור' ירמיה שדא נרגא שאפשר ביין קרוש? אלא הטעם דכת' מגורנך.
ב. רב חסדא: מהפסוק צאו ההר והביאו עלי זית וכו' לעשות סוכות. [הדס שוטה לסוכה ועץ עבות ללולב]
2. מתני': חבילי קש, עצים וכו' אין מסככים בהם ואם התירן כשרות. מה החסרון בהם?
גזירת אוצר - מדאורייתא כשר. רבנן גזרו שמא ישתמש בכאלו שהניחם ליבוש והם פסולים מדין תעשה ולא מן העשוי.
עוד שנינו שכל פסולי סוכה כשרים לדפנות.
3. מלבד גזירת אוצר איזו עוד הלכה שמע ר' יעקב מר' יוחנן.
החוטט בגדיש לעשות סוכה פסול מדאורייתא משום תעשה ולא מן העשוי. [אם יגביה את הגדיש מלמעלה למסקנא כשרה]
4. האם אפשר לסכך בחיצים?
זכרים - כשר. שאין להם בית קבול. והחידוש שלא גוזרים אטו נקבות.
נקבות - פסול. שהם כלי מחמת הבית קיבול. החידוש אע"פ שבית הקיבול יתמלא לתמיד.
5. האם אפשר לסכך בפשתן?
אניצין [היינו אחרי שריה, נפוץ וסרוק] פסול מכיון שראוי להטמא בנגעים.
הוצני - [היינו לפני שריה] כשרה.
הושני פשתן - ר"י נסתפק בזה.
6. שושי ושווצרי - [ירקות שאינם אוכל] האם מסככין בהם?
לרב יהודה כשרים כיון שאינם ראויים לאכילה ואינם מקב"ט.
אביי פוסל שווצרי כיוון שיש להם ריח רע וחוששים שיעזוב את הסוכה.

שו"ת סיכום הדף היומי

03-5709307 :0קפ

כתובת מייל: n101@okmail.co.il

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

סוכה - י"ג

1. אלו מיני סכך התחדשו שכשרים?

מיני סנה - היזמי: כשר לכו"ע. היגי: לרב חנן בר רבא, כשר. לאביי פסול שמא ינשרו עלים ויעזוב הסוכה. דוקרני דקל וקנים - כשרים. ואע"פ שאגודים מלמטה: אגד בידי שמים ל"ש אגד. ואפי' אם יאגד למעלה - מאגד דבר אחד.

2. 'אזוב' שבתורה אינו אזוב שיש לו שם לוואי [כגון אזוב רומי]. האם גם ב'מרור' לפ"ז אינו יוצא במרריתא דאגמא?

לאביי יוצא בו משום - שהמרריתא, בזמן מתן תורה נקראה מרור סתם. משא"כ באזוב היו מינים עם שם לוואי. לרבא יוצא בו משום - מרריתא דאגמא הוא מרור הרגיל. וקרוי כך מפני שמצוי באגם.

3. אחד אינו נחשב אגד. שלש אגודים שמו אגד. ובשנים נחלקו ר' יוסי ורבנן. היכן מצינו?

מצוות אגודת אזוב בפרה אדומה בשלשה קלחים [וגבעול בכל קלח].
 לר' יוסי - 3 לעכב. אם נשאר אחר זמן 2, כשר. ואם מחמת הזאה נשתברו [גרדומין] כשר אפילו כלשהוא.
 לחכמים - בדיעבד מועיל 2. ואם נשאר אחר זמן 1, כשר. [להו"א: השיטות הפוכות]

4. אלו אגודות כשרות לסיכוך?

א. איסורייתא דסורא - כיון שאין דרך להצניעם ליבוש, אין בהם גזירת אוצר.
 ב. צריפי ענפים של ציידים - מתיר קשר עליון וכשר. ונחלקו אם יתיר גם תחתון [האם אגד שלא ראוי לטלטלו שמה אגד]

5. תקרה מירקות מרור לחים. אלו דינים נאמרו בזה?

א. מביאים את הטומאה לכל אשר באהל.
 ב. גזרו רבנן: אהל זה אינו חוצץ וטומאה עולה - כיון שעתידי להתייבש ולהתפורר, ולא יהיה אהל.
 ג. ועוד מדרבנן: נחשב כאויר הפוסל סוכה בשלשה. ולא כסכך פסול הפוסל בארבעה.
 [הערה: לפי הגה' תוס' ואחרונים בדברי רש"י - נחשב דבר המקבל טומאה]

6. הבוצר לגת, ידות הענבים לא מעבירות טומאה כיון שלא נצרכות. מה דין הקוצר לסכך האם הידות מקבלות טומאה?

לר' מנשיא [בשם ר"ה] - אין דין ידות, כי לא צריך יד לפרי הפסול לסיכוך. [וק"ו בבבוצר לגת שהידות מוצצות היין]
 לר' אבא [בשם ר"ה] - יש דין ידות כיון שנח לו בפרי השומר על הסכך שלא יתפזר.

7. ענפים ובהם פירות - לת"ק: כשר לסיכוך אם יש רוב ענפים. ולאחרים צריך רוב שלא כולל ידות. במאי קמיפלגי?

לר' אבא - בקוצר לסכך האם יש דין ידות והם פסולות. ולר' מנשיא יבואר בדף של מחר אי"ה.

"אינו דומה השונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחת" (חגיגה ט)

שו"ת סיכום הדף היומי

פסק: 03-5709307

כתובת מייל: n101@okmail.co.il

סוכה - י"ד (וסימנך ידות)

1. **עור, כדי שיקבל תומאה מספיק שחישב עליו לכלי. אבל כדי להפקיע ממנו שם כלי צריך 'מעשה'. מה הדין בידות? בעוקצין: לגבי ידות שבססן בגורן. לת"ק טהורות ולר' יוסי טמאות. ונחלקו אמוראים בביאור מחלוקתם לר' יוחנן - בססן הוא התרת אגודן שמגלה דעת שאינו צריך ידות. ונחלקו האם מספיק גילוי דעת להפקיע דין ידות. לר"ל - בססן הוא מעשה דישה ברגלים ולכן לת"ק מועיל להפקיע ולר"י לא מועיל שעדיין נזקק לידות לשמור בעת.**
2. **כיצד לפ"ז מתפרשת המחלוקת, בקוצר לסכך, בין ת"ק לאחרים האם ידות פסולים לסיכוך? [לר' מנשיא] לפירוש ר' יוחנן, מדובר שחישב לאוכלין ואח"כ בססן היינו נמלך בגילוי דעת. ונחלקו אם מפקיע. לפירוש ריש לקיש, בססן המדובר כאן: ע"י מעשה ולכן לת"ק הפקיע ואחרים סוברים שעדיין נזקק לידות שיסתור הסוכה תפילתן של צדיקים נמשלה לעתה כמו שהוא מהפך תבואה כך תפילה מהפכת מידת אכזריות לרחמנות.**
3. **סיכוך בנסרים - ר' יהודה מתיר. ר' מאיר אוסר. במה מחלוקתם? רב - בנסרים ברוחב 4 טפ'. ר"מ אוסר: גזירה שמא ישב בביתו תחת תקרה. ור"י לא גוזר. [ופחות 4 לכו"ע כשרה] שמואל - בנסרים שבין 3 ל4, ר"מ אוסר שאין כאן לבוד, ור"מ מתיר כיון שכל נסר לא מגיע לשיעור 'מקום' שזה 4. ועד 3 לכו"ע כשרה [קנים בעלמא] ומ4 לכו"ע פסולה וגוזרים תקרה. ומה ששינונו, שבצידה נסר ארבעה כשר, רק שלא ישן תחתיו. לשמואל זה לכו"ע אבל לרב זה רק לר"מ שגזר גזירת תקרה.**
4. **שני סדינים מצטרפים לשיעור הפוסל סכך. שני נסרים לר"י אין מצטרפין. לר"מ מצטרפים לפסול. במה מחלוקתם? לל"ק - שמואל: כל נסר שיעור 3 והניחם באמצע. לר' יהודה כשר כ"א בפ"ע. לר"מ הפוסל מצטרפין לפסול. רב: כל נסר 4 והניחם בצד. לר' יהודה אין מצטרפין לד"א של דופן עקומה. ולר"מ מצטרפין. ונפק"מ אם ישנים תחתיהם. לל"ב - לכו"ע: כל נסר 4, וחולקים האם מצטרף מהצד לד"א של דופן עקומה. [ולשון מצטרפין של ר"י הוא אגב ר"מ]**
5. **אלו ברייתות מצינו כרב ואלו כשמואל? כרב - שחולקים על 4 אם כשר. ור"י העיד שבשעת הסכנה ישבנו תחתיהם. ודחהו ר"מ שאין ראייה משעת סכנה. כשמואל - שחולקים בפחות 4. ומודה ר"מ שאם יש בין נסר לנסר כמלא נסר כשר. ובאמצעה 8 טפחים כשרים כשרה כולה מדין דופן עקומה. ומודה ר"י בנתן נסר 4 בצד הסוכה שאע"פ שכשרה מדין דע"ק אין ישנים תחתיו.**
6. **נסר עם שיעור רוחב פסול שהפכו על צידו [הצר] האם יכשיר כעת את הסוכה? לר"ה ור"ג פסולה שנעשו כשיפודין של מתכת. לר"ח ורבב"ה כשרה ומעשה היה במחלוקת זו. ואין ראייה לר"ה מברייתא דנסר 4 שנכנס ב3 שפסול. ששם מדובר בפסל היוצא מן הסוכה שפסול.**

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום ג' י"ח אדר א' תשע"ד

שו"ת סיכום הדף היומי

פסק: 03-5709307

כתובת מייל: 5709307@gmail.com

סוכה - ט"ו

1. תקרה מנסרים רחבים 4, שאין עליה רצפת טיט. כיצד מכשירה לסכך? [מתני']

ר' יהודה - לב"ש: מנענע ונוטל אחד מבין כל שנים ובמקומו מניח סכך. לב"ה: או מנענע או נוטל וכו' ר' מאיר - לכו"ע: נוטל אחד מבין כל שנים ובמקומו מניח סכך.

2. מה טעם החולקים?

רב - ר' יהודה וב"ה לא סוברים גזירת תקרה. החסרון משום 'תעשה ולא מן העשוי' לכך די בפעולה אחת להכשיר. לב"ש יש גזירת תקרה וכוונת מתני' שלא יועיל לנענע עד שיטול אחד ויניח סכך. ר' מאיר סובר שכו"ע מסכימים איתו שיש גזירת תקרה ולכן צריך שיטול. שמואל - לכו"ע הנסרים פסולים מהגזירה. ר' יהודה סובר שלב"ה די שינענע לבטל הגזירה ולב"ש לא מתבטלת. ר' מאיר סובר שלכו"ע גזירת תקרה לא תיבטל בניענועו וכשר רק אם יטול אחד ויניח סכך וכו'.

3. לרב שחולקים כאן בגזירת תקרה, הרי כבר חלקו בזה במשנה הקודמת?

להו"א: לעיל נחלקו האם גוזרים על נסרים משופים שייפסלו אטו כלים. ונדחה: שהרי רב לא גזר על חיצים זכרים. למסקנא: אכן גם לעיל חלקו בגזירת תקרה. ובמשנתנו כל אחד טען שבית הלל כמותו.

4. המשנה מתירה שפודין פסולים אם יש ביניהם ריוח כשר כמותם. כיצד מתיישב עם מ"ד פרוץ כעומד אסור?

ר' אמי - כוונת משנתנו שיעדיף מעט ריוח לכשר כדי שיכנס ויצא בין השפודין. ולא במצמצם. רבא - מדובר שמניח הסכך מעל השפודין בשתי וערב וע"כ הסכך הכשר רבה על פסול. [עוד שנינו: החוטט בגדיש אינה סוכה משום תעשה וכו']

5. ארוכות המיטה פסולות. מדוע?

א. כיון שבעבר היה עליהם תורת כלי גזרו עליהם כמו בלאי בגדים הפסולים לר"א ב"ר טביומי.
ב. מדובר שמחובר להם שתי כרעים ונחשבות כלי הפסול לסיכוך מדאורייתא.

"אינו דומה השונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחת" (חגיגה ט)

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

שו"ת סיכום הדף היומי

פק"ק: 03-5709307

כתובת מייל: 5709307@gmail.com

סוכה - ט"ז

1. מיטה שאינה שלמה האם נטמאת? והאם אפשר להטבילה במצב כזה?
 לר' אליעזר נטמאת חבילה, ומטהרת רק חבילה [היינו - שלמה].
 לחכמים נטמאת איברים ומטהרת איברים [היינו - קורה עם שתי רגלים] מפני שראויה לישיבה כשתיסמך לכותל.
2. ראבר"ט פוסל לסיכוך בלאי בגדים. אע"פ שכעת הם פחות מג' על ג' מכיון שבאו מתורת בגד. מה הראיה מדיני מחצלת?
 מחצלת עשבים: פסולה אע"פ שנפחתה משיעורה לקבל טומאה [ששה].
 מחצלת קנים: קטנה אין מסככין בה. ובגדולה נחלקו ר"א וחכמים אם נחשבת כעומדת לסיכוך וכשרה או לשכיבה ופסולה
3. איך יתכן חוטט בגדיש וסוכתו כשרה?
 כשהיה חלל טפח במשך שבעה, נחשב שכבר היה שם סכך. וכעת רק משלים הדפנות [והגמ' מוכיחה כך מסתירת ברייתות]
4. דופן שגבוהה מהקרקע עשרה מספקת, ואי"צ שתגיע לסכך. מה הדין במשלשל מלמעלה ונותר ריוח למטה?
 לת"ק - אם יש ריוח שלשה פסולה. לר' יוסי - גם כאן, מספיק שיורד מהסכך דופן עשרה. ואפי' בנותר ריוח גדול.
 ושורש מחלוקתם האם מחיצה תלויה מתרת.
5. היכן עוד מצינו מחלוקת על מחיצה תלויה?
 עירובין: בור שבין שתי חצרות, אסור לשאוב. שמוציא מרשות שכנו. אא"כ יש באמצע מחיצה עשרה.
 דעת ת"ק שיעמידה דווקא בחלל הבור בין למעלה ובין למטה. [לרשב"ג: לב"ה רק למטה]
 ר' יהודה סובר: הכותל שמעל הבור הוא מחיצה תלויה שמתרת.
 ויתכן שר' יהודה מתיר רק בעירובין דרבנן ולא בסוכה דאו'. וכן ר' יוסי מתיר בסוכה שהיא 'עשה' ולא שבת שיש בה סקילה
 ובמעשה ששכחו להביא ס"ת מערב שבת. ומצאו סדינים תלויים, התיר ר"י בן ר' יוסי להעביר דרכו [ואי"ז ר' יוסי עצמו].
6. מחצלת רחבה ארבעה ומשהו, שתלויה באמצע סוכה קטנה, נחשבת כעשרה משום דין לבוד. מה החידוש בזה?
 שאומרים תרי לבוד.
 אמנם בסוכה גדולה צריך שבעה ומשהו [ולבוד ישלים לעשרה] וקמ"ל כר"י שמחיצה תלויה מתרת.
 ר' אמי חידש ששיעור משך סוכה - שבעה טפחים. לכן ע"י לבוד מספיק ארבעה ומשהו.

"אינו דומה השונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחת" (חגיגה ט)

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

שו"ת סיכום הדף היומי

פק"ו: 03-5709307

כתובת מייל: 5709307@gmail.com

סוכה - ו"ז

1. במשנתנו 'שלושה' אופנים של דופן עקומה [מסגרת עד 4 אמות הנחשבת חלק מהדופן]. כל הני למה לי?
 - א. בית שנפחת וסיכך על גביו - הו"א: רק בית מחיצותיו עשויות לפנים וע"כ יש לעקמם לסוכה. לפיכך נתחדש חצר.
 - ב. חצר המוקפת אכסדרה - הו"א: נחשב דופן עקומה רק סכך כשר שפסלהו מחמת 'תעשה' וכו' לפיכך נתחדש הבא:
 - ג. סוכה גדולה שהקיפיה בסכך פסול.
2. רבה סובר: שיעור סכך פסול הפוסל באמצע סוכה - 4 אמות [וזה טעם דיני מתני']. מה הקשה על הסוברים - 4 טפחים?
 - א. כמו שלמדתם ממתני' אויר פוסל ב-3 טפחים. כך תלמדו סכך פסול ב-4 אמות. ודחו: שמן הצד מודים משום דע"ק.
 - ב. אם צורפו סכך פסול ואויר [כ"א מהם פחות משיעור הפוסל] כשר בסוכה גדולה. מדוע לא יצטרפו לפסול? דחו לו: שגם לשיטתו קשה. וענה: לשיטתי הפסול משום 'שיעור' לפיכך לא מצטרפים לפסול כשיעורם שונה. אבל לטעמכם פסול שניהם משום 'הפסק'. א"כ שיצטרפו לפסול?
3. היכן מצינו לכאן' שיעור סכך פסול שוה לשיעור אויר?

בסוכה קטנה. כ"א פוסל ב-3. ואעפ"כ אינם מצטרפים, דאין זה 'שיעורם שוה' אלא שיעור סוכה כשרה שחסר.
4. מדוע בטומאת מדרס אע"פ שלא שווים בשיעורם [בגד ב-3 טפחים. שק-4. עור-5. מפץ-6]. מ"מ מצטרפים לקל שבהם?

כיון שיש אופן ששיעורם שווה: המקצע למושב טפח על טפח, בכלום טמא מושב. מפני שראוי לטלאי לאוקף.
5. בנהרדעא, החליפו את שמות הפוסקים בסכך פסול באמצע: שמואל-4 טפחים. רב-4 אמות. כיצד פירשו הברייתות לפ"ז?
 - א. נתן נסר רחב 4 טפחים כשרה - לשמואל רק מן הצד. וכשר משום דע"ק. לרב מדובר גם באמצע.
 - ב. שני נסרים לת"ק לא מצטרפים לפסול ולר"מ מצטרפים כסדינים - לנהרדעא אליבא דרב: מצטרפים ל-4 אמות בין באמצע ובין בצד. לסורא אליבא דרב: מדובר להצטרף לדופן עקומה עד 4 אמות. אבל באמצע נסר 4 טפ' פוסל.

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

שו"ת סיכום הדף היומי

פסקו: 03-5709307

כתובת מייל: 5709307@gmail.com

סוכה - י"ח

1. נסרים 4 טפחים, פסולים. מודה ר"מ שאם הניח בין נסר לנסר כמלא נסר פסול. כשרה. מה הטעם?
למ"ד הפוסל באמצע 4 אמות - פשוט. אין כאן 4 אמות.
למ"ד הפוסל באמצע 4 טפחים - מדובר בסוכה רחבה 8 אמות בדיוק. נמצא באמצע 8 טפחים כשר וסביבה דופן עקומה.
2. אויר 3 פוסל. מה צריך למלאות כדי להכשיר?
בסוכה גדולה: יכול אף בסכך פסול. דלא מצטרף לאויר. בקטנה [7 טפחים]: רק בסכך כשר. שהרי צריך שיעור סוכה.
3. האם אויר פחות מ-3 כשר גם באמצע סוכה, דהיינו: יש לבוד גם באמצע?
חד אמר יש - הראיה: קורת מבוי שאינה נוגעת בכותל או בקצה קורה, עד הפסק 3 אמרינן לבוד. ואידך: רק קורה דרבנן.
חד אמר אין - הראיה: ארובה רוחב טפח [ואפילו פחות מטפח] באהל המת, הכלי שתחתיה טהור.
וכן: מת תחתיה כל הבית טהור ואין הטפח נחשב סותם. ואידך: שונה הלכות טומאה שהם הלכה למשה מסיני.
4. אלו ב' מימרות דרש ר"י בר אילעי. ופירשם ר"י ב"ר יוסי משמיה אביו?
בית שנפחת וסיכך ע"ג, כשרה - ופירש: עד 4 אמות, נחשב דופן עקומה.
דגים קטנים כשרים לאכילה - ופירש: מדובר במקום פלוני שלא נתערב בהם שרצים. אביו הכשיר דגי נהר 'בב' - אע"פ ששרצים קיימים גם בנהר שוטף, ומלוח כדוגמתו. מ"מ שם לא מתקיימים מחמת הטיט. כיום אסור שנשפכים שם נהרות.
5. סיכך על תקרת אכסדרה שרחבה יותר מדופן עקומה. האם כשרה?
אם יש פצימין: כשרה. נחשבים הם מחיצה שממנה מתחיל סכך.
אין פצימין: לאב"י כשרה - פי תקרה יורד וסותם. ולרבא פסולה - אין אומרים פי תקרה. ומודה אב"י שפוסלים סוכה העשויה כמבוי מפולש ולא נחשב פי תקרה לעשות דופן שלישית. [לתשובה זו יש לישנא בתרא בדף י"ט]
6. אכסדרה בבקעה ללא דפנות כלל. נחלקו רב ושמואל לענין טלטול אם אומרים 'פי תקרה'. אב"י ורבא נחלקו כמי לפסוק?
מסכימים ששמואל שלא התיר בשבת לא מכשיר פי תקרה בסוכה משום: שפי אכסדרה אינו מיועד לסוכה
חלקו רק בדעת רב: לאב"י: גם בסוכה רב סובר פי תקרה. ולרבא: בסוכה רב לא סובר פי תקרה. ורק באכסדרה שבבקעה ששם ה'פי תקרה' לצורך פנים.

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

שו"ת סיכום הדף היומי

פקו: 03-5709307

כתובת מייל: 5709307@gmail.com

סוכה - י"ט

1. לעיל במתני': חצר מוקפת אכסדרה 4 אמות פסולה. כיצד מתיישב עם שיטת אביי ש'פי תקרה יורד וסותם? מדובר שהסכך צמוד לפי האכסדרה. ואין ניכר ה'פי תקרה'.
2. בפומבדיתא שנו באופן אחר את מחלוקת אביי ורבא. כיצד? אכסדרה ללא פצימין: לכו"ע פסולה ולא אומרים כאן פי תקרה. יש לה פצימין: לאביי - כשרה מדין לבוד. לרבא - פסולה, אין כאן לבוד, כי הפצימין לא מיועדים לסוכה, אלא לאכסדרה. הלכה כלישנא קמא. [שבדף י"ח] ומעשה בר"א שמצא סוכת רב כהנא העשויה מ-2 דפנות והסכך נסמך על אכסדרה והקשה לו. שהרי הלכה כרבא שאין לו פצימין פסולה. וענה לו: יש 'פצים' טפח הנראה רק מבחוץ. וכשר כדין לחי במבוי.
3. פסל היוצא מן הסוכה נידון כסוכה. מה הביאור? [4]
 - א. אחורי הסוכה שיוצאים אליו הקנים הדפנות משך 7 טפ' וצילתה מרובה. החידוש שמחיצה אמצעית מועילה גם לחוץ.
 - ב. מפתח הסוכה יוצאת דופן אחת עם סכך. ואע"פ שאין בה שיעור 7 טפ'. החידוש שנחשב הכל המשך של הסוכה.
 - ג. סוכה שיש בה מקום מועט ששם חמתה מרובה. נתחדש שהמיעוט לא פוסל.
 - ד. סוכה קטנה עם סכך פסול פחות מ-3. טפ' ונתחדש שאפשר אפילו לישון תחתיו. ודלא כאויר שא"א לישון תחתיו. רעיון זה שאויר מצטרף להשלים והוא עצמו פסול מצינו ג"כ בטיט רך, מצטרף ל40 סאה מקוה. וא"א לטבול בו בלבד.
4. העושה סוכתו כמין צריף או שסמכה לכותל. ר"א פוסל וחכמים מכשירים. במה חולקים? לרבנן שיפועי אהלים כאהלים ואי"צ שיהיה ניכר הגג. ור"א מצריך ניכר. אבל מודה שאם הגביה או הרחיק טפח ניכר כאן אהל וכשר. רב יוסף ישן בכילת חתנים שבסוכה. סבר שאינה אהל להפסיק. כמו הברייתא ולא כמתני יחידאה.
5. כל מחצלת שפירש אותה לשכיבה פסולה ואם לסיכוך כשרה. במשנתנו נחלקו ר"א ורבנן בלא פירש. מה דעותיהם? [להו"א בגמ' - לת"ק סתם גדולה לסיכוך וסתם קטנה לשכיבה. אך נדחה: שלפי ר"א ישאר סתירא בין רישא לסיפא] רבא פירש - סתם גדולה לכו"ע לסיכוך. ונחלקו בסתם קטנה. ת"ק: לשכיבה. ר"א: לסיכוך. [ובדף הבא מקשים עליו]

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

שו"ת סיכום הדף היומי

פ"ק: 03-5709307

כתובת מייל: 5709307@gmail.com

סוכה - כ'

1. [המשך מדף י"ט] רבא ביאר: שת"ק סובר, סתם מחצלת קטנה לשכיבה. ולר"א: לסיכוך. מה קשה על ביאורו?
 - א. ר"א היה צריך לומר: אחת גדולה ואחת קטנה, שקודם כותבים הפשוט. ב. משמע מברייתא שחולקים בסתם גדולה לפיכך מפרשים כרב פפא: סתם קטנה לכו"ע עומד לשכיבה. בסתם גדולה חולקים, לת"ק: לסיכוך. לר"א לשכיבה.
2. אלו דיני מחצלות נוספים למדנו?
 - א. מחצלת שיפה וגמי [עשב רך]. גדולה: עומדת לסיכוך וכשרה. קטנה: פסולה.
 - ב. קטנה של קנים וחילת [קשים]. אם גדלו אותה: מסככין בה. ארגו אותה: נוחה לשכב ופסולה. וריבר"י משם אביו חולק בארגו: וסובר שלעולם היא לשכיבה ומסככין בה.
3. ר' דוסא: כל החוצלות, הרי הם כלי לקבל טומאה כגון 'מת'. וחכמים מוסיפים אף טומאת מדרס. מה הם 'חוצלות'?
 - א. רב אבדימי: מרזבולי - תרמיל רועים, כרית לראשם.
 - ב. ריש לקיש: מחצלות ממש. במחצלות אושא שהם לשכיבה לכו"ע טמאות מדרס. ובשל טבריה הם קשות ולכו"ע אינם מדרס. נחלקו באחרים. ר' דוסא מטהר ממדרס שאינם לשכיבה. חכמים מטמאין משום מיעוט שמיחד לכך. [מקור ריש לקיש: מר' חייא ובניו שייסדו תורה שנשתכחה. כמו עזרא שעלה מבבל. וכמו הלל הבבלי. ואני כפרתם.] והנה: דברי ר' דוסא שהם נטמאים ממת כשיש להם שפה. אבל באין להם, אינם כלי ואפילו כשרים לסיכוך.
4. ר' דוסא וחכמים חלקו אף בשעם, גמי, שק, [שיער עזים] ספירא [סוס]. אם טמא אף מדרס. מדוע בכלל נחשבים כלי?
 - א. רב אבדימי שפירש 'תרמיל': שעם וגמי, לקבל פירות. שק וספירא, לקטניות ופירות דקים.
 - ב. ריש לקיש שפירש 'מחצלות ממש': שעם וגמי, לכסות שכר. שק וספירא, כוילון או כנפה. והגמ' מוסיפה: 2 ברייתות המוכיחות כדלעיל שההיתר לסכך במחצלת דווקא שאין לה שפה.
5. ת"ק: הישן תחת המיטה, לא יצא יד"ח. וכן מוכח מר"ג: שטבי הפטור ישן תחת מיטה. ור"י: מתיר, שהרי הזקנים לא העירו שעשינו כך. מה הטעם לאסור?

מדובר דווקא במטה עשרה, והוי אהל המפסיק.
6. אהל שאינו עשוי בידי אדם. כגון שחררהו מים, שרצים, מלחת, וכן נדבך אבנים וקורות שיש בהם חלל. האם נקרא אהל?

לר"י אינו אהל: ג"ש אהל אהל ממשכן, שכתוב 'ויפרוש' בידי אדם. לחכמים ה"ז אהל: שכתוב הרבה 'אהל' בפרשה. ללמד כל סוג אהל.

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

שו"ת סיכום הדף היומי

פקס: 03-5709307

כתובת מייל: 5709307@gmail.com

סוכה - כ"א

1. אהל שאינו עשוי בידי אדם, אם הוא שיעור כמלא אגרוף, נחשב אהל גם לר' יהודה. מה הראיה מתינוקות הממלאים? טהרה מופלגת למילוי מי חטאת: חצירות בירושלים ע"ג סלעים עם חלל שיחצוץ מטומאת תהום, שם נשים יולדות ומגדלות ילדיהם. כשהוצרכו מביאים שוורים שע"ג דלתות וע"ג תינוקות יושבים עם כוסות של אבן [שאינו מקב"ט] ר' יהודה סובר: לא צריך דלתות. השור הוא אהל המפסיק, ואף שאינו עשוי ביד"א. כשיש שיעור מלא אגרוף, מאהיל. כשהגיעו לשילוח התינוקות ירדו מהשור, שהרי צריך 'מילוי'. ולר"י ממקומו היה משלשל. ועוד ראייה: ר' יהודה סובר בחורי ונקיקי סלעים שנחשב אהל. כיוון שיש בהם מלא אגרוף [של בן אבטיח - כראש]
2. לר' יהודה, שור הוא אהל. אם רוצים להוסיף דלתות, יכולים? לאביי: כן. אלא שלא הוצרכו. לרבא: לא. מפני שדעתו של תינוק גסה עליו וחישינן שיוציא אחד מאבריו ויטמא.
3. כיצד מתיר ר' יהודה לישון תחת המטה הרי יש בה כמה אגרופים, ובודאי נחשב אהל המפסיק?
 - א. להו"א: מטה עשויה לישון על גבה, לכן אינה מאהילה תחתיה. ונדחה: ששוורים נחשבים אהל אע"פ שלגבן עשויין ואין להשיב ששוורים אף לתחתיהם להגן מחמה או גשם, שהרי גם מטה מגינה על מנעלים שתחתיה.
 - ב. כמו ההו"א שעשויה לגבה. ועל טענת שור שנחשב אהל יש להשיב: שור מגן על בני מעיו, הפסוק קורא לו 'תסוככני'.
 - ג. מטה אכן נחשבת אהל. אבל אהל ארעי לא מבטל סוכה שלשיטת ר"י היא אהל קבע. ור"ש האוסר סובר: שמבטל
4. 'משיחתו' של ר"ג למדנו 2 דברים: עבדים פטורים. וישן תחת המטה, לא יצא יד"ח. מדוע לא אמר 'מדבריו'? מילתא אגב אורחא קמ"ל: אפילו שיחת חולין של ת"ח צריכה לימוד שנאמר 'ועלהו' לא יבול.
5. הסומך סוכה בדפנות מטה. לת"ק כשרה. ולר' יהודה אם הסוכה לא תעמוד בלי המטה פסולה. מה טעמו של ר' יהודה? פליג בה ר' זירא ור"א בר ממל:
 - חד אמר - מיטלטלת ואינה נחשבת סוכת קבע. הנצרכת לשיטת ר"י.
 - חד אמר - כיון שמעמיד בדבר המקבל טומאה [וכאילו הסכך עצמו מקב"ט] ונפק"מ בין הפירושים בנעץ שפודין של ברזל. קבע יש לה. אבל היא מקב"ט ופסולה.
6. אביי: אם לא סמך על המטה עצמה. אלא על יתדות עץ שבצד המטה, כשרה. מה הטעם? למ"ד שאין לה קבע: כאן יש קבע. למ"ד השני: כאן מעמידה בשיפודי עץ שאינם מקב"ט.

"אינו דומה השונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחת" (חגיגה ט)